

UZASADNIENIE

Objaśnienia przyjętych wartości do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Goleniów na lata 2023-2028

Obowiązek sporządzenia Wieloletniej Prognozy Finansowej jest jedną z zasadniczych zmian wprowadzonych ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 roku odnoszących się do zagadnień gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego. Regulacja ta stwarza możliwość kompleksowej analizy sytuacji finansowej jednostki oraz możliwość oceny podejmowanych przedsięwzięć z perspektywy ich znaczenia dla samorządu. W zamyśle prawodawcy wieloletnia prognoza finansowa jednostki samorządu terytorialnego ma być instrumentem nowoczesnego zarządzania finansami publicznymi.

W Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Goleniów zastosowano wzory załączników (załącznik nr 1 oraz załącznik nr 2 do uchwały) zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 roku w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (t.j. Dz. U. 2021 poz. 83).

Podstawą opracowania Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Goleniów jest projekt uchwały budżetowej na 2023 rok, wartości planowane na koniec III kwartału 2022 roku, dane sprawozdawcze z wykonania budżetu Gminy Goleniów za lata 2021 i 2020 oraz Wytyczne Ministra Finansów dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych, będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw (aktualizacja – 3 października 2022 r.). W kolumnie pomocniczej dotyczącej przewidywanego wykonania w 2022 roku wprowadzono wartości, zgodnie z aktualnym planem budżetu Gminy Goleniów nadzień przygotowania projektu, z uwzględnieniem korekt w zakresie rzeczywistego wykonania budżetu w 2022 r.

Art. 227 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1634 z późn. zm.) zakłada, iż wieloletnia prognoza finansowa obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat budżetowych. Z ust. 2 powołanego artykułu wynika, iż prognozę kwoty długu, stanowiącą integralną część wieloletniej prognozy finansowej, sporządza się na okres, na który zaciągnięto lub planuje się zaciągnąć zobowiązanie.

Na dzień podjęcia uchwały, spłatę zobowiązań przewiduje się do roku 2028. Kwoty wydatków wynikające z limitów wydatków na przedsięwzięcia nie wykraczają poza okres prognozy kwoty długu. W związku z powyższym, Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Goleniów została przygotowana na lata 2023-2028.

Założenia makroekonomiczne

Przy opracowaniu prognozy pozycji budżetowych Gminy Goleniów wykorzystano trzy podstawowe mierniki koniunktury gospodarczej – dynamikę realnej PKB, dynamikę średniorocznej inflacji (CPI) oraz dynamikę realnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej. Na ich podstawie oszacowano wartości dochodów i wydatków Gminy Goleniów, co dzięki konstrukcji i zaawansowanym metodom

dokonywania obliczeń, pozwoli realizować w przyszłości właściwą politykę finansową jednostki.

Zgodnie z zaleceniami Ministra Finansów, prognozę wskazanych pozycji oparto o Wytyczne dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Ostatnia dostępna aktualizacja ww. wytycznych miała miejsce 3 października 2022 r., a dane wynikające z powołanego dokumentu prezentuje tabela poniżej.

Tabela 1. Dane makroekonomiczne przyjęte do wyliczeń prognozy

Rok	Dynamika realna PKB	Dynamika średnioroczna inflacji (CPI)	Dynamika realnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej
2024	3,10%	4,80%	3,30%
2025	3,10%	3,10%	3,70%
2026	2,90%	2,50%	3,50%
2027	2,90%	2,50%	3,00%
2028	2,90%	2,50%	2,90%

Źródło: Wytyczne dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Aktualizacja – 3 października 2022 r. (www.mf.gov.pl), Warszawa 2022.

Prognozę oparto o następujące założenia:

- dla roku 2023 przyjęto wartości wynikające z projektu budżetu;
- dla lat 2024-2028 prognozę wykonano poprzez indeksację o wskaźniki: dynamiki średniorocznej inflacji (CPI), dynamiki realnej PKB oraz dynamiki realnej wynagrodzeń brutto w gospodarce narodowej.

Podzielenie prognozy w powyższy sposób pozwala na realną ocenę możliwości inwestycyjno-kredytowych Gminy Goleniów.

Zgodnie z przyjętym założeniem, dochody i wydatki bieżące w roku 2023 uwzględnione w WPF wynikają z wartości zawartych w projekcie budżetu na 2023 rok. Od 2024 roku dochody i wydatki bieżące ustalono za pomocą wskaźników inflacji, wskaźnika dynamiki PKB oraz wskaźnika dynamiki realnej wynagrodzeń brutto. W tym celu, posłużono się metodą indeksacji wartości bazowych o odpowiednio przypisany dla każdej kategorii budżetowej wskaźnik. Waga zmiennej makroekonomicznej oznacza w jakim stopniu dochody lub wydatki zależą od poziomu wskaźnika z danego roku. Indeksowana zostaje wartość na rok przyszły.

Sposób indeksacji za pomocą wag przedstawia poniższy wzór:

$$Y_1 = (Y_0) \cdot (1 + P + I + W + S)$$

gdzie:

Y_1 – wartość prognozowana danej kategorii dochodów bądź wydatków budżetowych;

Y_0 – wartość danej kategorii dochodów bądź wydatków budżetowych w roku poprzedzającym;

$P = w_i^{PKB} \cdot PKB_i$ – waga wskaźnika PKB przemnożona przez wskaźnik PKB w danym roku;

$I = w_i^{CPI} \cdot CPI_i$ – waga wskaźnika inflacji przemnożona przez wskaźnik inflacji w danym roku;

$W = w_i^{WYN} \cdot WYN_i$ – waga wskaźnika dynamiki realnej wynagrodzeń przemnożona przez wskaźnik dynamiki realnej wynagrodzeń w danym roku;

S – współczynnik stałego wzrostu.

1. Dochody

Prognozy dochodów Gminy Goleniów dokonano w podziałach merytorycznych, a następnie sklasyfikowano w podziały wymagane ustawowo. Podział merytoryczny został sporządzony za pomocą paragrafów klasyfikacji budżetowej i objął dochody bieżące i majątkowe.

Dochody bieżące prognozowano w podziale na:

1. dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych;
2. dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych;
3. subwencję ogólną;
4. dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące;
5. pozostałe dochody (m. in.: podatki i opłaty lokalne, grzywny i kary pieniężne, wpływy z usług, odsetki od środków na rachunkach bankowych), w tym: z podatku od nieruchomości.

Dochody majątkowe prognozowano w podziale na:

1. dochody ze sprzedaży majątku;
2. dotacje i środki przeznaczone na inwestycje.

1.1. Dochody bieżące

Uwzględniając dotychczasowe kształtowanie się dochodów budżetu Gminy Goleniów oraz przewidywania na następne lata, w poszczególnych kategoriach dochodów bieżących posłużono się metodą indeksacji wartości bazowych o odpowiednio przypisany dla każdej kategorii budżetowej wskaźnik:

Podatek od nieruchomości

Stosownie do przepisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, wysokość stawek podatku od nieruchomości nie może przekroczyć górnych granic stawek kwotowych ogłoszonych przez Ministra Finansów. W roku budżetowym wpływy z tytułu podatku od nieruchomości zaplanowano w oparciu o planowane na 2023 r. stawki podatku od nieruchomości przyjęte na 2022 rok oraz zasób nieruchomości Gminy Goleniów, który stanowi przedmiot opodatkowania. Wysokość wpływów z podatku

od nieruchomości na 2023 r. ustalono więc na poziomie 50 000 000,00 zł, co stanowi 113,29% dochodów z tego tytułu planowanych do uzyskania na koniec 2022 r. Wzrost wynika ze wzrostu podstawy opodatkowania powstałej w wyniku budowy nowych obiektów.

W latach następnych zakłada się wzrostowy trend wpływów z tego podatku i zwiększanie dochodów będących konsekwencją planowanego wzrostu stawek podatkowych oraz corocznego przyrostu przedmiotów opodatkowania związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz budynków mieszkalnych, pod warunkiem przyjęcia ich przez Radę Miejską.

Udział w podatkach centralnych

Jako że ta grupa dochodów pozostaje w bardzo silnym związku z sytuacją makroekonomiczną kraju, przy szacowaniu dochodów z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) oraz od osób prawnych (CIT) w okresie prognozy wzięto pod uwagę prognozowane wskaźniki makroekonomiczne, zgodnie z wagami przedstawionymi w tabeli powyżej.

Subwencje i dotacje na zadania bieżące

Planowaną kwotę subwencji ogólnej oraz dotacji celowych z budżetu państwa (innych niż środki na dofinansowanie realizacji projektów europejskich) na 2023 rok przyjęto w oparciu o informacje przekazane przez Ministra Finansów. W kolejnych latach prognozy założono wzrost kwoty otrzymywanych dotychczas cyklicznych subwencji i dotacji celowych z budżetu państwa w oparciu o prognozowane wskaźniki makroekonomiczne, zgodnie z wagami przedstawionymi w tabeli powyżej.

1.2. Dochody majątkowe

Waloryzacji o wskaźniki makroekonomiczne nie poddano dochodów o charakterze majątkowym. Dochody majątkowe, w tym przede wszystkim dochody ze sprzedaży majątku pozbawione są regularności, a ich poziom uzależniony jest od czynników niezależnych, jak np. koniunktura na rynku nieruchomości.

W 2023 roku dochody ze sprzedaży majątku zaplanowano na poziomie 2 007 000,00 zł. Bazując na informacjach o wykonaniu dochodów majątkowych w poprzednich latach, należy stwierdzić, że zaplanowana kwota jest realna, ryzyko ich niewykonania jest minimalne, a sama sprzedaż mienia została zaplanowana przy dochowaniu najwyższej staranności.

W 2023 roku zaplanowano dotacje oraz środki przeznaczone na inwestycje w wysokości 49 492 154,27 zł, które wiążą się z uzyskaniem bezzwrotnego dofinansowania na realizację zadań przedstawionych m.in. w załączniku nr 2 do Wieloletniej Prognozy Finansowej. Dotacje obejmują środki na realizację niżej wymienionych zadań:

1. Budowa ulicy Puszkina dofinansowanie z Funduszu Dróg Samorządowych Województwa Zachodniopomorskiego kwota 3 448 745,27 zł;
2. Dotacja w ramach Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego na zadanie SKM Stacja Kliniska parking kwota 2 246 909,00 zł;
3. Budowa osiedla Helenów I i II etap Fundusz Dopłat Banku Gospodarstwa

Krajowego kwota 43 796 500,00 zł;

2. Wydatki

Prognozy wydatków Gminy Goleniów dokonano w podziale na kategorie wydatków bieżących i wydatków majątkowych.

2.1. Wydatki bieżące

Poziom prognozowanych wydatków bieżących zdeterminowany jest zakresem realizowanych zadań oraz możliwościami finansowymi. Priorytetem w zakresie planowania wydatków było zapewnienie odpowiednich środków na utrzymanie dotychczasowego zakresu i poziomu usług świadczonych na rzecz mieszkańców. Wydatki bieżące prognozowano w podziale na:

1. wynagrodzenia i składki od nich naliczane;
2. wydatki na poręczenia i gwarancje;
3. wydatki związane z obsługą zadłużenia, w tym odsetki i dyskonto;
4. pozostałe wydatki bieżące.

Wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń

Zgodnie z założeniami przyjętymi przy prognozie dochodów, dla wydatków bieżących w roku 2023 przyjęto wartości wynikające z projektu budżetu. W 2023 r. w budżecie Gminy Goleniów wydatki na wynagrodzenia pochodne od wynagrodzeń zabezpieczono w wysokości 81 955 138,59 zł, co stanowi zmianę w stosunku do przewidywanego wykonania na koniec 2022 r. o kwotę 10 418 198,68 zł. W latach 2024-2028 dokonano indeksacji wydatków na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń w oparciu o wagi wskaźników makroekonomicznych, zgodnie z wartościami przedstawionymi w tabeli powyżej.

Poręczenia i gwarancje

W okresie prognozy Gmina Goleniów planuje wydatki z tytułu poręczeń i gwarancji. Wartości przedstawione w załączniku nr 1 WPF są zgodne z kwotami zobowiązań wynikającymi z umów poręczeniowych.

Odsetki i dyskonto

Wydatki na obsługę obecnego długu skalkulowano w oparciu o obowiązujące stawki WIBOR jak również warunki wynikające z zawartych umów (w przypadku zobowiązań historycznych). Zgodnie z projekcją inflacji opublikowaną przez Narodowy Bank Polski, osiągnie ona szczyt w pierwszym kwartale 2023 roku. Od tego momentu prognozowany jest spadek inflacji, która z końcem 2024 powinna kształtować się na poziomie między 2% a 4%. Do kalkulacji kosztów obsługi długu przyjęto zgodnie z powyższym, że skorelowany z inflacją poziom stóp procentowych również od I półrocza 2024 zacznie relatywnie powoli spadać, natomiast dynamika spadku poziomu stóp procentowych będzie wolniejsza od dynamiki spadku poziomu inflacji i do ustabilizowania poziomu stóp procentowych dojdzie w 2029 roku. W związku z powyższym odsetki skalkulowano w oparciu o prognozę własną WIBOR.

Pozostałe wydatki bieżące

W 2024 r. założono spadek pozostałych wydatków bieżących. Władze Gminy Goleniów przewidują znaczące oszczędności w budżecie na 2024 r. W tym celu konieczne będzie podjęcie szeregu działań oszczędnościowych w 2023 roku, których efekty finansowe będą widoczne w kolejnym roku. Władze zamierzają szukać oszczędności wydatków pozostających poza podstawowymi obowiązkami samorządu oraz innych obszarów, które zostaną określone na podstawie wnikliwej analizy struktury wydatków w trakcie roku budżetowego. Dalsze wartości dotyczące pozostałych wydatków bieżących od roku 2025 prognozowane były w oparciu o pomniejszone wartości z 2024 r. z wykorzystaniem wskaźnika inflacji.

2.2. Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe obejmują przede wszystkim przedsięwzięcia inwestycyjne, które ujęto w załączniku nr 2 do Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Goleniów na lata 2023-2028. W kolejnych latach wydatki majątkowe zostały zaplanowane tak, aby pokryły pozostałą po spłacie zobowiązań część tzw. wolnych środków.

3. Wynik budżetu

Wynik budżetu w prognozowanym okresie jest ściśle powiązany z przyjętymi założeniami do prognozy dochodów i wydatków.

W budżecie na 2023 r. zaplanowano ujemną różnicę pomiędzy dochodami i wydatkami budżetowymi. Wynik budżetu planuje się na poziomie -52 229 410,43 zł, a jego pokrycie planuje się z:

1. nadwyżki budżetowej z lat ubiegłych – 12 331 010,66 zł;
2. Przychodów jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżet określonych w odrębnych ustawach (GKRPA) – 522 050,86 zł
3. Nadwyżka z lat ubiegłych – 39 376 348,91 zł.

Fakt prognozowania w oparciu o dane makroekonomiczne o niewielkiej zmienności powoduje zrównoważony i stabilny wzrost dochodów oraz wydatków bieżących, któremu można przypisać cechy statystyczne.

Tabela 5. Wynik budżetu Gminy Goleniów

Rok	Dochody [zł]	Wydatki [zł]	Wynik budżetu [zł]
2023	253 685 040,32	305 914 450,75	-52 229 410,43
2024	222 308 808,00	215 316 724,00	6 992 084,00
2025	219 089 300,00	211 189 300,00	7 900 000,00
2026	224 444 031,00	216 444 031,00	8 000 000,00
2027	230 929 708,00	225 929 708,00	5 000 000,00
2028	237 603 469,00	229 603 469,00	8 000 000,00

Źródło: Opracowanie własne.

4. Przychody

W okresie objętym prognozą zaplanowano przychody budżetowe.

W roku budżetowym przychody zaplanowano na poziomie 52 329 410,43 zł. Przychody Gminy Goleniów w 2023 r. obejmują:

1. nadwyżki budżetowej z lat ubiegłych – 12 331 010,66 zł;
2. Przychodów jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżet określonych w odrębnych ustawach (GKRPA) – 522 050,86 zł
3. Nadwyżka z lat ubiegłych – 39 476 348,91 zł.

5. Rozchody

W roku budżetowym oraz w okresie prognozy planuje się rozchody budżetowe. Rozchody Gminy Goleniów obejmują spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów wartościowych.

W zakresie zawartych umów, rozchody Gminy Goleniów zaplanowano zgodnie z harmonogramami. W tabeli poniżej spłatę ww. zobowiązań przedstawiono w kolumnie „Zobowiązanie historyczne”.

Tabela 6. Spłata zaciągniętych i planowanych zobowiązań Gminy Goleniów

Rok	Zobowiązanie historyczne [zł]
2023	100 000,00
2024	7 092 084,00
2025	8 000 000,00
2026	8 000 000,00
2027	5 000 000,00
2028	8 000 000,00

Źródło: Opracowanie własne.

6. Kwota długu

Na dzień 31.12.2022 r. kwota zadłużenia, wykazana w pozycji 6. Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Goleniów na lata 2023-2028, w kolumnie pomocniczej WPF „2022 przewidywane wykonanie” wynosi 36 192 084,00 zł. Na koniec 2023 roku kwotę długu planuje się na poziomie 36 092 084,00 zł.

W stosunku do dochodów ogółem pomniejszych o dotacje i środki o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy o finansach publicznych, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego, planowana kwota długu na koniec 2023 roku wyniesie 19,69%.

Tabela 7. Informacja o wysokości kwoty długu w latach 2023-2025

Rok	Planowana kwota długu na koniec roku [zł]	Podstawa wskaźnika* [zł]	Relacja [zł]
2023	36 092 084,00	183 287 701,00	19,69%
2024	29 000 000,00	200 395 374,00	14,47%
2025	21 000 000,00	196 493 450,00	10,69%

*dochody pomniejszone o dotacje i środki o podobnym charakterze oraz powiększone o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy o finansach publicznych, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego

Źródło: Opracowanie własne.

7. Relacja z art. 242 ustawy o finansach publicznych

W budżecie na 2023 r. zaplanowano ujemną różnicę pomiędzy dochodami i wydatkami bieżącymi. Wynik budżetu bieżącego planuje się na poziomie - 16 696 227,95 zł. Ujemny wynik budżetu bieżącego planuje się sfinansować środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5-8 ustawy o finansach publicznych. W związku z powyższym Gmina Goleniów zachowuje relację określoną w art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Tabela 8. Wynik budżetu bieżącego Gminy Goleniów

Rok	Dochody bieżące [zł]	Wydatki bieżące [zł]	Wynik budżetu bieżącego [zł]	Wynik budżetu bieżącego, skorygowany o środki [zł]
2023	201 935 886,05	218 607 319,00	-16 671 432,95	35 657 977,48
2024	213 408 808,00	205 310 835,45	8 097 972,55	8 197 972,55
2025	218 189 300,00	208 944 088,00	9 245 212,00	9 345 212,00
2026	223 644 031,00	211 310 943,00	12 333 088,00	12 333 088,00
2027	230 129 708,00	216 333 506,00	13 796 202,00	13 796 202,00
2028	236 803 469,00	221 458 848,00	15 344 621,00	15 344 621,00

Źródło: Opracowanie własne.

8. Relacja z art. 243 ustawy o finansach publicznych

Informację na temat kształtowania się relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych

w okresie prognozy Gminy Goleniów przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 9. Kształtowanie się relacji z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych

Rok	Obsługa zadłużenia (fakt. i plan. po wyłączeniach)	Maksymalna obsługa zadłużenia (wg planu po III kwartale)	Zachowanie relacji z art. 243 (w oparciu o plan po 3 kwartale)	Maksymalna obsługa zadłużenia (wg przewidywanego wykonania)	Zachowanie relacji z art. 243 (w oparciu o przewidywane wykonanie)
2023	2,15%	22,28%	TAK	22,80%	TAK
2024	5,25%	16,97%	TAK	17,49%	TAK
2025	5,20%	13,22%	TAK	13,74%	TAK
2026	4,91%	8,18%	TAK	8,71%	TAK
2027	3,06%	6,46%	TAK	6,99%	TAK
2028	4,14%	5,67%	TAK	6,19%	TAK

Źródło: Opracowanie własne.

Dane w tabeli powyżej wskazują, że w całym okresie prognozy Gmina Goleniów spełnia relację, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Spełnienie dotyczy zarówno relacji obliczonej na podstawie planu na dzień 30.09.2022 r. jak i w oparciu o kolumnę „2022 przewidywane wykonanie”.

Podsumowanie

Wartości wykazane w pozostałych pozycjach WPF, w tym:

- finansowanie programów, projektów lub zadań realizowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy (kolumna od 9.1 do 9.4.1.1);
- informacje uzupełniające o wybranych kategoriach finansowych (kolumna od 10.1 do 10.11)

stanowią informacje uzupełniające względem pozycji opisanych powyżej. Zostały przedstawione w WPF zgodnie z obowiązującym stanem faktycznym, na podstawie zawartych umów i porozumień.